

(do tego kierunku zalicza się także tworzenie kół zainteresowań o profilu artystycznym w ramach domów kultury). Celem podejmowanych działań nie musi być formalne zdobycie wykształcenia artystycznego, ale nabycie podstawowej wrażliwości typowej dla kształcenia artystycznego – wrażliwość taka jest jedną z kompetencji przydatnych przy innych kierunkach kształcenia, a także na rynku pracy. Zamierza się także promować ideę uczenia się przez całe życie, która zaszczerpiona w wieku dziecięcym może skutkować nabraniem właściwych postaw.

Młodzież, która na etapie szkoły ponadpodstawowej zdecyduje się na kształcenie zawodowe, powinna mieć zapewnioną wyjątkowo wysoką jakość kształcenia, tak aby przydatność absolwentów na rynku pracy nie tylko była wysoka i dawała większe szanse na znalezienie satysfakcjonującego zatrudnienia, ale także by wysokie kompetencje absolwentów szkół branżowych i techników stały się jednym z wyznaczników rynku pracy naszego województwa (zagadnieniom tym poświęcony jest cel operacyjny „Edukacja dla gospodarki opartej na wiedzy i nowoczesnych technologiach”). Kształcenie zawodowe powinno się odbywać przy współpracy z pracodawcami, partnerami społecznymi i instytucjami rynku pracy, tak by kierunki kształcenia odpowiadały bieżącym i prognozowanym potrzebom regionalnego rynku pracy (zawody związane z kompetencjami cyfrowymi, automatycy, programiści, inżynierowie, zawody związane z analizą danych, transformacją cyfrową, automatyzacją, sztuczną inteligencją, rozwojem nowoczesnych technologii). Praktyka kształcenia zawodowego powinna stopniowo, w coraz większym stopniu stawać się kształceniem dualnym – współkształceniem prowadzonym przez jednostkę systemu edukacji (szkołę) i przedsiębiorstwa (pracodawców), przy zwiększaniu udziału kształcenia praktycznego u pracodawców na rzeczywistych stanowiskach pracy. Niezbędne jest promowanie i premiowanie współpracy szkół i pracodawców, obejmującej dualizację kształcenia, ale także dodatkowe staże dla uczniów, uzyskiwanie kompetencji potrzebnych na lokalnym rynku pracy, wspieranie wynalazczości i innowacyjności uczniów, staże nauczycieli przedmiotów zawodowych w zakładach pracy, na rzeczywistych stanowiskach pracy. Kluczowe znaczenie mieć będzie system doradztwa zawodowego, który powinien funkcjonować już we wczesnych klasach szkół podstawowych w celu przedstawiania uczniom i rodzicom uczniów, o różnym poziomie zdolności i cechach osobowościowych propozycji optymalnego rozwoju zawodowego. Doradztwo musi cechować się wysoką jakością i być realizowane przez wykwalifikowane kadry¹⁰⁰, przy współpracy z przedsiębiorcami, tak by uwzględniało prawidłową ocenę predyspozycji i świadomy wybór rodzaju dalszego kształcenia

Zaznajamianie z potrzebą rozwoju i poznawanie powiązań edukacji z możliwościami rozwoju zawodowego należy realizować już od przedszkoli – poprzez wizyty pracodawców w przedszkolach, wizyty przedszkolaków w firmach, a dla dzieci starszych i młodzieży wizyty uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych w firmach, spotkania i wizyty doradców zawodowych w firmach (w ramach działań z doradcami zawodowymi należy silniej uwzględnić działania od strony biznesowej, a nie metodycznej). Niezbędny jest rozwój praktyk i stażów dla uczniów szkół ponadpodstawowych (nie tylko techników – także liceów, których uczniowie także są ważni dla rozwoju branż technicznych).

Bardzo ważnym zagadnieniem jest wspieranie funkcjonowania szkół kształcących w zawodach szczególnie ważnych dla województwa lub poszczególnych jego części (dotyczy to zarówno kształcenia na poziomie ponadpodstawowym, jak i wyższym). Z jednej strony pozwala na zapewnienie wykwalifikowanych kadr do podmiotów gospodarczych, ale niezwykle ważny jest także aspekt możliwości znalezienia satysfakcjonującego, zgodnego z posiadanym wykształceniem, zatrudnienia w rejonie miejsca zamieszkania. Wśród przykładów tego typu kierunków należy wskazać np. te związane z ochroną zdrowia i pomocą społeczną (w rejonach miejscowości uzdrowiskowych – kierunki medyczne związane ze specjalnością uzdrowiskową), rolnictwem i przetwórstwem żywności, mechaniką, a wraz z perspektywą rozwoju logistyki na bazie Węzła Logistycznego w Bydgoszczy oraz produkcji na bazie Centralnego Parku Inwestycyjnego – uruchomić w ich rejonie kierunki odpowiadające tej specyfice.

Niezbędnym elementem przyszłego sukcesu edukacyjnego jest kształtowanie właściwego środowiska edukacyjnego. Podkreślić należy aspekt odpowiednio ukierunkowanego doskonalenia kompetencji nauczycieli oraz rozwoju doradztwa metodycznego – szczególnie istotnego przy dosyć dynamicznie zmieniających się uwarunkowaniach społeczno-gospodarczych. Zagadnienie to jest szczególnie ważne przy współczesnym kształceniu zawodowym, gdzie nauczyciele muszą mieć dostęp do bardzo aktualnej wiedzy specjalistycznej, ale także we wszystkich pozostałych dziedzinach, gdzie standardem staje się wykorzystanie technologii informacyjnych. Należy rozwijać współpracę z podmiotami angażującymi się w praktyczną naukę zawodu czy

¹⁰⁰ Istotnym zgłaszanym problemem jest niski poziom doradztwa, a tym samym mała jego skuteczność, będący skutkiem braku dobrego przygotowania doradców zawodowych, nieposiadających znajomości lokalnych rynków pracy.